ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ

Навчально-науковий інститут денної освіти

Кафедра міжнародної економіки та міжнародних економічних відносин

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«Управління зовнішньоекономічною діяльністю»

на 2026-2027 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	1 курс 2 семестр
Освітня програма/спеціалізація	«Міжнародні економічні відносини»
Спеціальність	С1 Економіка та міжнародні економічні відносини
Галузь знань	С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини
Ступінь вищої освіти	Магістр

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну, науковий ступінь і вчене звання, посада	**Пожар Артем Анатолійович** к.е.н., Доцент кафедри міжнародної економіки та міжнародних економічних відносин

Контактний телефон	(0532) 50-91-68
Електронна адреса	puet.me@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна http://www.memev.puet.edu.ua/stud.php он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00-17.00
Сторінка дистанційного курсу	https://www2.el.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=3074

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Формування у студентів управлінського мислення, системи знань і набуття практичних навичок з управління зовнішньоекономічною діяльністю.
Тривалість	5 кредитів ЄКТС/150 годин (лекції 20 год., практичні заняття 40 год., самостійна робота 90 год.)
Форми та методи навчання	Форми: лекції та практичні заняття в аудиторії, самостійна робота поза розкладом Методи: кейс-стаді, тренінги та ділові ігри, бесіди та дискусії
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; тестування; поточна модульна робота Підсумковий контроль: залік (ПМК)
Базові знання	Наявність знань з глобальної економіки, управлінської результативності у міжнародному бізнесі, управління

	міжнародною конкурентоспроможністю, міжнародних стратегій економічного розвитку.
Мова викладання	Українська, англійська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
• Оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів (РН5). • Аналізувати нормативно-правові документи, оцінювати аналітичні звіти, грамотно використовувати нормативно-розпорядчі документи та довідкові матеріали, вести прикладні аналітичні розробки, професійно готувати аналітичні матеріали (РН6). Здійснювати моніторинг, аналіз, оцінку діяльності глобальних фірм (корпорацій, стратегічних альянсів, консорціумів, синдикатів, трастів тощо) з метою ідентифікації їхніх конкурентних позицій та переваг на світових ринках (РН9).	• Здатність проведення досліджень на відповідному рівні (ЗК5). • Здатність оцінювати масштаби діяльності глобальних фірм та їхні позиції на світових ринках (СК4). • Здатність прогнозувати тенденції розвитку міжнародних ринків з урахуванням кон'юнктурних змін (СК8).

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Система управління та організація торговельних операцій у зовнішньоекономічній діяльності підприємства		
Тема 1. Система управління ЗЕД	обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; тестування	Презентація та захист доповіді за наступною тематикою: 1.Базові концепції управління ЗЕД. 2.Сучасні концепції управління ЗЕД. 3.Суб’єкти ЗЕД та принципи здійснення їх діяльності. 4.Планування ЗЕД підприємства. 5.Оцінка зовнішнього середовища на рівні підприємства.
Тема 2. Контрактна діяльність та комерційні переговори	обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; тестування	Презентація та захист доповіді за наступною тематикою: 1.Класифікація міжнародних комерційних контрактів.

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Система управління та організація торговельних операцій у зовнішньоекономічній діяльності підприємства		
		2.Особливості оформлення реєстрації і здійснення зовнішньоекономічних договорів (угод) в Україні. 3.Зміст зовнішньоекономічного договору. 4.Методика і тактика ведення переговорів. 5.Діловий протокол. 6.Діловий етикет.
Тема 3. Міжнародні науково-технічні зв'язки та виробниче кооперування	обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; тестування	Презентація та захист доповіді за наступною тематикою:: 1.Види науково-технічних знань, втілених в об'єкти промисловості. 2.Порівняльний аналіз операцій з купівлі-продажу ліцензій та товарів. 3.Етапи підготовки ліцензійних угод. 4.Класифікація форм виробничого кооперування за ЄЕК ООН. 5.Сучасні особливості міжнародного кооперування.
Тема 4. Організація та техніка експортно-імпортних операцій	обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; тестування Поточна модульна робота	Презентація та захист доповіді за наступною тематикою: 1.Організація торгівлі сировинною продукцією. 2. Організація торгівлі готовою продукцією. 3. Організація торгівлі результатами інтелектуальної діяльності та послугами.
Модуль 2. Технологія міжнародних операцій, інфраструктура та ефективність зовнішньоекономічної діяльності.		
Тема 5. Технологія міжнародних інвестиційних операцій	обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; тестування	Презентація та захист доповіді за наступною тематикою: 1.Сутність, форми та інструментарії міжнародних інвестицій. 2.Напрямки міжнародної інвестиційної діяльності. 3.Міжнародні інвестиції в цінні папери.
Тема 6. Валютні операції та їх регулювання	обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань;	Презентація та захист доповіді за наступною тематикою:

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Система управління та організація торговельних операцій у зовнішньоекономічній діяльності підприємства		
	тестування	1.Світова валютна система на сучасному етапі розвитку світового господарства. 2.Валютні ринки та склад їх учасників. 3.Методи оцінки курсу валют. 4.Оптимізація рішень, пов'язаних з валютним курсом.
Тема 7. Розвиток інфраструктури ЗЕД	обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; тестування	Презентація та захист доповіді за наступною тематикою: 1.Поняття логістики: сутність і значення у зовнішньоекономічній діяльності підприємств. 2.Принципи міжнародної логістики. 3.Кредитно-розрахункова база інфраструктури ЗЕД. 4.Кадрова база інфраструктури ЗЕД. 5.Нормативно-правова база інфраструктури ЗЕД.
Тема 8. Аналіз ефективності ЗЕД	обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; тестування Поточна модульна робота	Презентація та захист доповіді за наступною тематикою: 1.Поняття економічної ефективності ЗЕД підприємств та економічних ефектів. 2.Визначення кредитного впливу на ефективність ЗЕД

Інформаційні джерела

1. Артеменко І. А. Управління зовнішньоекономічною діяльністю. URL: http://www2.el.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=3074
2. Гобела В. В. Управління зовнішньоекономічною діяльністю & Management of Foreign Economic Activity : навч. посіб. / Львів. держ. ун-т внутр. справ. Львів : ЛьвДУВС, 2021. 243 с.
3. Гончаренко В.В., Пантелеймоненко О.А., Собчак А., Пожар А.А. Cooperatives As An Innovative And Socially Oriented Model Of Providing Medical And Dental Services In The Industry 4.0 // Special Issue: The Recent Economic Trends and their Impact on Marketing. Vol. 38 No. 4 (2020): Special Issue: The Recent Economic Trends and their Impact on Marketing, URL: https://ojs.ual.es/ojs/index.php/eea/article/view/3987
4. Гончаренко В.В., Пожар А.А., Єжелий Ю.О. «Третій сектор» і соціальна економіка у сучасному світі. Економіка та суспільство. 2024. № 69. URL: https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/5108

5. Денисенко М. П., Панченко В. А., Шапоренко О. І., Федорак В. І. Управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства : навчальний посібник. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2020. 384 с.
6. Зінчук Т. О. Міжнародні економічні відносини та зовнішньоекономічна діяльність: навчальний посібник. Київ : ЦУЛ, 2017. 512 с.
7. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства : навчальний посібник / за заг. ред. д.е.н. Ю. Є. Петруні. Дніпропетровськ :Університет митної справи та фінансів, 2015. 331 с.
8. Інкотермс 2020. URL: http://www.compet.kh.gov.ua/ukr/2443-novi-pravila-inkoterms2020
9. Ковтуненко К. В. Менеджмент зовнішньоекономічної та інноваційної діяльності : навчальний посібник. Київ : «Центр учбової літератури», 2018. 505 с.
10. Митне регулювання зовнішньоекономічної діяльності : навчальний посібник / К. Ю. Величко, В. О. Козуб, Л. Л. Носач та ін. Харків : Видавництво "Форт", 2017. 222 с.
11. Митний кодекс України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17
12. Міжнародна торгівля : підручник. / за ред. Ю.Г. Козака. Київ-Катовіце-Краков : ЦУЛ, 2015. 272 с.
13. Міжнародні економічні відносини та зовнішньоекономічна діяльність : навчальний посібник / Т. Зінчук, І. Горбачева, О. Ковальчук, Н. Куцмус та ін. Київ: ЦНУЛ, 2017, 512 с.
14. Пожар, А., Стрілець, В., Франко, Л., Флегантова, А., Туль, С., Єжелий, Ю. Монетарна політика в умовах війни: український та зарубіжний досвід. *Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі*. Серія «Економічні науки», 2024. №2 (112), с. 102-108. URL: http://puet.poltava.ua/index.php/economics/article/view/255
15. Пожар А.А., Пантелеймоненко А.О. Перспективи та проблеми європейської інтеграції України. Економіка та суспільство. 2024. № 65. URL: https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/4426
16. Стрілець В. Ю., Пожар А. А., Флегантова А. А., Франко Л. Ю., Єжелий Ю. О., Зборик Д. С. Цифровізація як інструмент побудови інноваційної стратегії розвитку бізнесу країн ЄС в умовах адаптації до кризових тенденцій міжнародної економіки. *Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі*. Серія «Економічні науки». 2024. URL: http://puet.poltava.ua/index.php/economics/article/view/277
17. Стрілець В. Ю., Пожар А. А., Франко Л. С., Єжелий Ю. О., Гаращенко Б. В. Стратегія подолання логістичних бар'єрів у контексті розвитку міжнародного туристичного бізнесу України. *Ефективна економіка*. 2025. № 1. URL: https://www.nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/5540

18. Чернишова Л. О., Козуб В. О., Носач Л. Л., Величко К. Ю. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства : практикум : навч. посібник. – Харків : «Видавництво «Форт», 2017. 238 с.
19. Шкурупій О., Гончаренко В., Артеменко І., Пожар А., Пінчук І. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства. К. ЦНЛ. 2012. 248 с.
20. Bhattacharyya B. The World Of International Business. GLOBAL BUSINESS PRESS. 2025. 751 p.
21. Hill C. International Business: Competing in the Global Marketplace: 2025. Release ISE. 911 p.

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

1. Нормативно-правова база України URL: http://zakon3.rada.gov.ua/
2. Митний кодекс України: Закон України від 13.03.2012 № 4495-VI(поточна редакція від 15.05.2021 р.) URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17
3. Офіційний сайт Інкотермс 2020 в Україні. URL: https://incoterms2020.com.ua/terms
4. Офіційний сайт Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України URL: www.me.gov.ua
5. Офіційний сайт Національного банку України URL: www.bank.gov.ua
6. Офіційний сайт Державної служби статистики України URL: www.ukrstat.gov.ua
7. Офіційний сайт Державної фіскальної служби України http://sfs.gov.ua/
8. Офіційний сайт Міністерства закордонних справ України. URL: http://www.mfa.gov.ua/mfa/ua
9. Офіційний сайт Міністерства інфраструктури України. URL: http://www.mtu.gov.ua/
10. Офіційний сайт торгово-промислової палати України. URL: http://www.ucci.org.ua/ua/main.html
11. Офіційний веб-сайт Державної служби експортного контролю України. URL: http://www.dsecu.gov.ua
12. Офіційний сайт Міжнародної торгової палати. URL: http://www.iccwbo.org/
13. Офіційний сайт Європейського Союзу. URL: http:// www.europa.eu.int
14. Про валюту і валютні операції: Закон України від 28.04.2020 № 2473-VIII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19#Text
15. Про Митний тариф України: Закон України № 674-IX від 06.04.2020 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/674-20#Text

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

- Пакет програмних продуктів Microsoft Office

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

Політика оцінювання здобувачів вищої освіти. Завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Положення про організацію освітнього процесу https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/06/polozhennya-pro-organizacziyu-osvitnogo-proczesu.pdf.

Положення про порядок та критерії оцінювання знань, вмінь та навичок здобувачів вищої освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_kryt_ocinyuvannya.pdf.

Порядок ліквідації здобувачами вищої освіти академічної заборгованості https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/poryadok-likvidacziyi-zdobuvachamy-vyshhoyi-osvity-akademichnoyi-zaborgovanosti.pdf.

Положення про повторне навчання https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/poloz_pro-povt-navch.pdf.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем.

Політика щодо академічної доброчесності. Студенти мають свідомо дотримуватися «Положення про академічну доброчесність»; списування під час виконання поточних модульних робіт та тестування заборонено (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.

В ПУЕТ діють:

Кодекс честі студента https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/kodeks_chesti_studenta.pdf.

Положення про академічну доброчесність https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_akadem_dobrochesnist.pdf.

Положення про запобігання випадків академічного плагіату https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-zapobigannyavypadkam-akademichnogo-plagiatu.pdf.

Політика визнання результатів навчання визначена такими документами:

Положення про порядок перезарахування результатів навчання, здобутих в іноземних та вітчизняних закладах освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_perezarah_rez_zvo.pdf.

Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozha_pro_akademichnu_mobilnist.pdf.

Положення про порядок визнання результатів навчання здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-poryadok-vyznannya-rezultativ-navchannya-zdobutyh-shlyahom-neformalnoyi-ta-abo-informalnoyi-osvity.pdf; *інфографіка* (розділ Освіта/Організація освітнього процесу/Неформальна освіта) https://puet.edu.ua/neformalna-osvita. Визнанню можуть підлягати результати навчання, отримані у неформальній освіті, що за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як навчальній дисципліні в цілому, так і її окремому розділу, темі (темам), індивідуальному завданню, які передбачені робочою програмою (силабусом) даної навчальної дисципліни.

Політика вирішення конфліктних ситуацій:

Положення про правила вирішення конфліктних ситуацій https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-pravyla-vyrishennya-konfliktnyh-sytuaczij-u-puet.pdf.

Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю у формі екзамену https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/poloz_pro-apel_pidscontr.pdf.

уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupciyi.

Політика підтримки учасників освітнього процесу:

Психологічна служба: http://puet.edu.ua/psyhologichna-pidtrymka-v-puet.

Студентський омбудсмен (Уповноважений з прав студентів) ПУЕТ http://puet.edu.ua/other-divisions/studentskyj-ombudsmen-upovnovazhenyj-z-prav-studentiv-puet.

Уповноважений з прав корупції https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupciyi.

Безпека освітнього середовища: Інформація про безпечність освітнього середовища ПУЕТ наведена у вкладці «Безпека життєдіяльності» http://puet.edu.ua/pro-puet/bezpeka-zhyttyediyalnosti.

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-4): обговорення матеріалу занять (10 бали); виконання індивідуальних завдань (10 балів); тестування (20 бали); поточна модульна робота (10 балів)	50
Модуль 2 (теми 5-8): обговорення матеріалу занять (10 бали); виконання індивідуальних завдань (10 балів); тестування (20 бали); поточна модульна робота (10 балів)	50
Разом	100

Перелік активностей для отримання додаткових балів*

Види робіт	Максимальна кількість балів
Участь у студентському науковому гуртку «Глобус»	5
Участь у наукових студентських конференціях	10
Підготовка наукового проєкту	10

Примітка: додаткові бали додаються до загальної підсумкової оцінки за вивчення навчальної дисципліни, яка не може перевищувати 100 балів.

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов’язковим повторним вивченням навчальної дисципліни